

■ Drahé energie

Moc nám to nepomůže. Firmy kritizují návrh ministra průmyslu na kompenzaci vysokých cen energií

Vladan Gallistl, Jana Klímová
autori@hn.cz

Firmy jsou zatím zklamané z návrhů ministra průmyslu a obchodu Jozefa Síkely (za STAN), jakým způsobem jim chce ulevit od drahých energií. Ve čtvrtek oznámil, že malým a středním podnikům nabízí možnost využít úvěry se státní zárukou. Pětadvacet společností s energeticky náročným provozem pak bude stát kompenzovat náklady na emisní povolenky.

„Podle našeho názoru a zkušeností úvěry se státní garancí firmy využívat příliš nebudou. I v minulosti byla podobná podpora čerpána jen minimálně,“ říká Eva Svobodová, generální ředitelka Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR.

O využití půjčky se státní garancí neuvažuje například sklárna v Květné, které se dramaticky zvýšily ceny za zemní plyn. „Úvěry neřeší naši situaci. Nemůžu si vzít půjčku na zaplacení plynu, který podražil šestinásobně,“ upozorňuje ředitel sklárny Marek Mikláš s tím, že úvěr je nutné stejně zaplatit.

Na půjčky se státní garancí chce Síkela vyčlenit jednu miliardu korun. Nárok budou mít firmy, u nichž náklady na energie jsou deset procent a více z celkových nákladů. Pomoc má být zaměřena na menší podniky, úvěry se tak mají pohybovat od jednoho do deseti milionů korun a stát se za ně zaručí až do osmdesáti procent jejich výše.

Detailní podmínky pro získání záruky ministerstvo nevedlo. Nicméně firmy by mohly dostat od státu i peníze na úroky. „Finanční příspěvek – na úhradu úroků ze zaručené

ho úvěru – činí 4,5 procenta z výše zaručovaného úvěru vyčerpaného na způsobilé výdaje projektu, maximálně 800 tisíc korun pro žadatele,“ doplňuje Marek Vošahlík z tiskového oddělení ministerstva.

Resort proto ve spolupráci se státní Národní rozvojovou bankou rozšíří program Záruka. Ten by měl podpořit až 1800 firem. „Obáváme se, že vládou alokovaná miliarda podpory zůstane nevyčerpaná. Firmy se v této nelehké době nechtějí zadlužovat, ale ušetřit,“ dodává Svobodová.

Větší firmy s energeticky náročným provozem by podle Síkely mohla vláda podpořit tak, že by jim uhradila náklady na emisní povolenky. „Definitivně jsme se nerozhodli,“ říká ale Síkela. „Jednalo by se zhruba o pětadvacet větších subjektů z oblasti ocelářství, kožedělného průmyslu, chemie a tak dále,“ upřesnil.

Jiný návrh má Svaz průmyslu a dopravy. „Jediné rychlé, efektivní a Evropskou komisí schválené řešení, které by českým průmyslovým firmám opravdu pomohlo, je kompenzace nepřímých nákladů pro nejvíce postižené firmy,“ zdůrazňuje viceprezident svazu Radek Špicar s tím, že toto řešení využívá řada evropských států. Již dříve uvedl, že se část peněz za emisní povolenky v rámci tohoto mechanismu přeměrovává zpět firmám jako kompenzace za drahé energie.

Kromě návrhů pomoci podnikům zvažuje Síkela také založení státního obchodníka s elektřinou, který by zajistil dodávky za „sociální tarif“ pro nejslabší zákazníky z řad domácností, ale i menších firem. Dodal, že

Jak na drahé energie? Ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela zvažuje i založení státního obchodníka s energiemi, který by zabezpečoval „sociální tarif“.

Foto: ČTK

může jít například i o pověřený polostátní podnik nebo že někoho stát vysoutěží.

Jak by měl sociální tarif vypadat, není jasné. Detailnější informace nemá ani ČEZ, ani Energetický regulační úřad (ERÚ). Ten navíc upozorňuje na možná úskalí. „Nejprve bude potřeba popsat energetickou chudobu, tedy to, za jakých podmínek by byl tarif někomu přiznán,“ říká mluvčí ERÚ Michal Kebort. Další otázkou podle něj je, jak by tento státní dodavatel levnou energii pro své zákazníky zajistil.

ČEZ je schopen plány ministerstva realizovat. „Pokud stát změní svou legislativu a zavede zvláštní tarif pro zranitelné zákazníky, jsme připrave-

ni tuto podporu od státu k zákazníkům zprostředkovat,“ dodává mluvčí ČEZ Roman Gazdík.

Podle jednoho z energetických manažerů, který si nepřál být jmenován, je problém státního obchodníka jednoduše v tom, že je to běh na dlouhou trať. „Stát má možnost udělat pro lidi či menší firmy jednoduchou a rychlou věc. Odpustit jim pravidelný měsíční příspěvek na obnovitelné zdroje,“ uvedl. Pro domácnosti to znamená téměř 500 korun měsíčně, které platí v ceně elektřiny.

Už nyní si ovšem mohou nejvíce postižené domácnosti požádat o příspěvky na bydlení. Podle ministra práce a sociálních věcí Mariana Jurečky (KDU-ČSL) od začátku ledna

o tuto podporu požádalo 21 tisíc domácností.

Kromě byznysu považuje vládní návrhy za nedostatečné rovněž opozice. „Chcete skutečně zničit střední třídu v této zemi,“ prohlásil šéf hnutí ANO Andrej Babiš. Podle něj by vláda měla na půl roku odpuštěnou energii daň z přidané hodnoty, což by vyšlo na 10,8 miliardy korun. Zároveň upozornil, že Británie či Francie omezily cenový růst u elektřiny, Slovensko pak zmrazilo ceny na tři roky.

Naopak odpuštění DPH vláda odmítá. „Těm domácnostem, které pomoc potřebují, by to řešení nepřineslo,“ uvedl Jurečka s tím, že výpadky v rozpočtu by byly větší, než tvrdí Babiš.

Inzerce

VILAPARK
KLAMOVSKA

Důvod zůstat
ve městě

Praha 5

vilaparkklamovka.cz